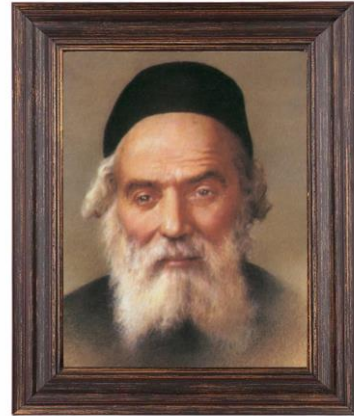

אהבת תורה

ירח מלא שט לו בשמים הזרועים בכוכבים נוצצים, והדרך המושלגת בין ההרים התפתלה ועלתה, פעם מעלה ופעם מטה. מרן הגאון רבי ישראל מאיר הכהן, ה"חפץ חיים", ישב בעגלתו, ליד ספריו הארוזים בקפידה, והודה לבורא העולם, שאפשר לו לנסוע ממקום למקום בלילה כה בהיר. כדרכו, נסע בעצמו מעיירה לעיירה וממקום למקום והציע לאנשי הקהילות היהודיות בגולת פולין את ספריו. בבתי הכנסת המקומיים הונחו ספריו על גבי שולחן, ובתום התפילה היו המתפללים מעיינים בקפידה. מיד לאחר תפילת שחרית, כשפנו הקונים לבתיהם, ארז החפץ חיים את ספריו ופנה לעיירה סמוכה,

שם הציע את ספריו בין מנחה לערבית, ולפעמים גם לאחר תפילת ערבית. לעיתים, בלילות בהירים, נסע בלילות, הגיע בטרם עלות השחר למחוז חפצו, והמתין לפתיחת בית הכנסת, לתפילת שחרית. בלילה בהיר זה הגיע הגאון אל עיר בשם נובוגרוד, הסמוכה לומז'ה, והבחין, על רקע העיר הרדומה והמתנמנמת, באור יקרות הבוקע מבית הכנסת המקומי. כשנכנס אל היכל בית הכנסת, נראה לפניו מחזה מרנין: עשרות נערים ישבו ועסקו בתורה. אורות רבים דלקו, והלומדים הצעירים השקועים בתלמודם, לא שתו לבם לאורח הנכנס. ה"חפץ חיים" עמד בפתח והתבונן בשמחה בנערים הלומדים, כשלתע הבחין בו נער צעיר, וניגש אל האורח העומד בפתח.

"שלום עליכם, רבי!" פנה לאורח באדיבות. "נראה שר' יהודי אינו בן המקום."

"עליכם השלום!" השיב ה"חפץ חיים", "כמה טוב להגיע לכאן! אכן, אינני תושב המקום, והגעתי לכאן עם ספרים שברצוני למכרם. אני כל כך שמח לבוא לכאן! קשה לי להאמין למראה עיני!" מקולו המרנין ניתן היה להבחין, שהוא נהנה מהמראה.

"אנחנו מתכוננים לבחינה. בעזרת השם, מחר יגיע לכאן ראש ישיבת לומז'ה, הגאון רבי אליעזר שולביץ, שהוא גם ראש ה'מכינה' שלנו. הוא יבחן את התלמידים, ואנחנו מתכוננים לבחינה..."

נזכר הגאון מרן רבי ישראל מאיר הכהן בשמועות ששמע, שתלמידו של רבי ישראל סלנטר זצ"ל קבל על עצמו להפיץ תורה ומוסר בקהילות רבות בפולין, ושתל ישיבות בכתרי עשר ערים שיש בהן ריכוז של יהודים. עתה חזה בפלא, וישותו התמלאה שמחה. בשמחה רבה ובלב מתרוגן פנה אף הוא לאחת הפינות בבית הכנסת, ועד מהרה שקע אף הוא בלימוד ובעיון מעמיק.

לדאבון לבו, לא יכול היה להתמהמה בעיר נובוגרוד עד בואו של רבי אליעזר שולביץ ראש הישיבה, והיה עליו להמשיך במסעו. כל עוד מזג האוויר הנוח לנסיעה נמשך, וכשלילות ירח בהירים מאירים את דרכו, הוא המשיך הלאה. כך עזב את העיר בטרם הגיע אליה רבי אליעזר שולביץ לבחון את תלמידי ה"מכינה".

בלילה סגרירי ומושג, הגיע מרן ה"חפץ חיים" לעיר לומז'ה, וספריו עמו. מיד עם בואו, שם פעמיו אל היכל הישיבה, שם יוכל ללמוד עם התלמידים המתמידים. הדרכים היו מושלגות, והיה קושי רב לפלס דרך אל הישיבה. כשהגיע אל רחוב הישיבה, מצא שכאן, לא כברחובות האחרים, הדרך פונתה והמעבר נקי מכל שלג. מן הסתם טרח השמש המסור, ר' אברהם משה, וניקה את הדרך עבור התלמידים הלומדים תורה, הרהר, אצטרך לברכו על כך!

בבוקר, כשפגש את השמש, הודה לו בחמימות ושבח את אהבת התורה המפעמת בו.

"טועה רבנו! לא אני נקיתי את הדרך. ראש הישיבה, הגאון רבי אליעזר שולביץ, הוא שפינה את ערמות השלג..." אמר אברהם משה, וחיוך מתנצל על פניו.

(יתד נאמן, סיון תשס"ב)